

Силабус курсу
«Теоретико-прикладні проблеми кримінальної відповідальності за злочини проти особи»
2019-2020 навчального року

Назва курсу	Теоретико-прикладні проблеми кримінальної відповідальності за злочини проти особи
Адреса викладання курсу	79000, м. Львів, вул. Січових Стрільців, 14 (юридичний факультет)
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Кафедра кримінального права і кримінології
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань 08 «Право» Спеціальність 081 «Право»
Викладачі курсу	Бурдін Володимир Миколайович , доктор юридичних наук, професор, професор кафедри кримінального права і кримінології
Контактна інформація викладачів	<u>Місце знаходження:</u> юридичний факультет, деканат юридичного факультету, 79000, м. Львів, вул. Січових Стрільців, 14, ауд. Г-405, тел. (032) 239-41-02 Бурдін Володимир Миколайович: volodymyr.burdin@lnu.edu.ua http://law.lnu.edu.ua/employee/burdin-volodymyr-mykolajovych
Консультації по курсу відбуваються	<u>Адреса:</u> юридичний факультет, деканат юридичного факультету, 79000, м. Львів, вул. Січових Стрільців, 14, ауд. Г-405 Бурдін Володимир Миколайович: щовівторка, 11.50 - 13.30 год.; щосереди, 11:50–13:30 год. Консультації в день проведення лекцій/практичних занять можуть проводитися за попередньою домовленістю між викладачем та аспірантом. Для погодження часу консультацій поза визначеним графіком слід написати на електронну пошту викладача або зателефонувати на кафедру.
Сторінка курсу	https://law.lnu.edu.ua/?post_type=course&p=27706&preview=true
Інформація про курс	Курс розроблено таким чином, щоб надати учасникам необхідні знання, обов'язкові для того, щоб розглянути кримінально – правові норми під кутом пошуку проблемних аспектів правозастосовної практики під час кваліфікації злочинів проти особи задля забезпечення ефективної охорони прав та свобод особи від злочинних посягань з дотриманням як національних, так і міжнародно-правових стандартів у цій сфері. Тому у курсі представлено огляд концепцій, кримінально - правових механізмів охорони прав та свобод особи, так і процесів та інструментів, які відбуваються та потрібні для реалізації охоронного потенціалу даного механізму.
Коротка анотація курсу	Дисципліна «Теоретико – прикладні проблеми кримінальної відповідальності за злочини проти особи» є вибірковою дисципліною з галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право» для здобуття третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти та ступеня доктора філософії, яка викладається в III семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі курсу	<u>Метою</u> вивчення вибіркової дисципліни «Теоретико – прикладні проблеми кримінальної відповідальності за злочини проти особи» є ознайомлення аспірантів з дискусійними питаннями, які виникають під час кваліфікації злочинів проти особи, розмежування злочинів проти особи між собою і з суміжними складами злочинів, розмежування із адміністративними, цивільними та іншими правопорушеннями.. <u>Цілями курсу є:</u> 1) знаходження шляхів розв'язання дискусійних питань, що стосуються

	<p>обов'язкових та кваліфікуючих ознак складів всіх злочинів проти особи;</p> <p>2) вироблення вміння пропонувати шляхи з'ясування змісту тих чи інших кримінально-правових понять, що стосуються злочинів проти особи, виходячи із теорії кримінального права;</p> <p>3) вироблення навиків розмежування складів злочинів проти особи із суміжними посяганнями та виділення прогалин чи колізій, що виникають під час застосування кримінально – правових норм, що стосуються охорони особи від злочинних посягань.</p>
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p><u>Основна література:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за ред. М. І. Мельника, М. І. Хавронюка. – 11-те вид., переробл. та допов. – Київ : ВД «Дакор», 2019. – 1384 с. 2. Дудоров О.О., Хавронюк М.І. Відповідальність за домашнє насильство і насильство за ознакою статі (науково-практичний коментар новел Кримінального кодексу України) / за ред. М. І. Хавронюка. – К.: Ваіте, 2019. – 288 с. 3. Дудоров О.О. Злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості особи (основні положення кримінально-правової характеристики) : практ. поради / О.О. Дудоров; МВС України, Луган. держ. ун-т внутр. справ ім. Е.О. Дідоренка. – Сєвєродонецьк : РВВ ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2018. – 92 с. 4. Юрченко О. М. Злочини проти життя та здоров'я особи : науково-практичний коментар до розділу II Особливої частини Кримінального кодексу України / О.М. Юрченко, О.Ф. Бантишев, С.А. Кузьмін ; Міжвідомчий науково-дослідний центр з проблем боротьби з організованою злочинністю при Раді національної безпеки і оборони України. – К.: А.В.Паливода, 2013 р.- 175 с. <p><u>Додаткова література:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Eutanazja / redactor Marek Mozgawa // Wolters Kluwer. - 2015. Warszawa. – 408 s. 2. Dariusz Jagiełło, Teresa Gardocka. Medyczne prawo karne. / Dariusz Jagiełło, Teresa Gardocka // С.Н. Beck. - 2016. Warszawa. – 188 s. 3. Adeyemi Oshunrinade. Criminal Law Homicide: Degrees Of Murder And Defenses / Adeyemi Oshunrinade // Author House. – 2015 . – 290 p. 4. Бурдін В.М. Кримінально-правова характеристика заподіяння шкоди життю та здоров'ю особи під час зайняття спортом [Текст] : монографія / В. М. Бурдін, О. Б. Сибаль. - Київ : Центр учбової літератури, 2015. - 197 с. 5. Бурдін В.М. Кримінальна відповідальність за злочини, вчинені в стані сп'яніння [Текст] / В. М. Бурдін. - К. : Атіка, 2005. - 159 с. 6. Балабко В. В. Злочини проти життя та здоров'я особи : кримінальна відповідальність медичних працівників : монографія / В.В. Балабко ; Міністерство освіти і науки України, Державний вищий навчальний заклад "Національний гірничий університет". – Запоріжжя:Дніпровський металург, 2017 . – 287 с. 7. Данилевський А.О Кримінальна відповідальність за вчинення злочинів проти життя та здоров'я особи : проблеми кваліфікації та відмежування від суміжних складів злочинів / А.О. Данилевський, Г.Є. Болдарь ; Міністерство внутрішніх справ України, Луганський державний університет внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка. – Луганськ : РВВ ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2011. – 149 с. 8. Правові висновки Верховного Суду (кримінальна юрисдикція) за 2018 рік / Упорядники Антонюк Н.О., Кравченко С. І. - К. : Алерта, 2019. - 342 с. <p>Практика ЄСПЛ:</p>

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Невмержицький проти України. [Електронний ресурс] // Режим доступу: https://hudoc.echr.coe.int/app/conversion/pdf?library=ECHR&id=001-156624&filename=CASE%20OF%20NEVMERZHITSKY%20v.%20UKRAINE%20-%20[Ukrainian%20Translation]%20by%20OSCE%20Ukraine.pdf 2. Яременко проти України. [Електронний ресурс] // Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_405 3. CASE OF M.C. v. BULGARIA. [Електронний ресурс] // Режим доступу: https://hudoc.echr.coe.int/eng#%7B%22itemid%22:%5B%22001-61521%22%5D%7D 4. CASE OF VO v. FRANCE. [Електронний ресурс] // Режим доступу: https://hudoc.echr.coe.int/eng#%7B%22itemid%22:%5B%22001-61887%22%5D%7D
Тривалість курсу	90 год.
Обсяг курсу	<p><u>Денне відділення та вечірнє відділення:</u> 48 годин аудиторних занять. З них 32 годин лекцій, 16 години практичних занять, окрім цього, 42 годин самостійної роботи.</p> <p><u>Заочне відділення:</u> 48 годин аудиторних занять. З них 32 годин лекцій, 16 годин практичних занять, окрім цього, 42 годин самостійної роботи.</p>
Очікувані результати навчання	<p>Після завершення цього курсу аспірант буде :</p> <p><u>Знати:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - сучасні концептуальні та методологічні напрацювання в галузі кримінально-правової охорони особи; - науково-теоретичні підходи, що стосуються кримінальної відповідальності за злочини проти особи у межах предметних галузей (цивільного та адміністративного права); - постанови пленуму Верховного Суду України, у яких роз'яснюються питання кваліфікації злочинів проти власності, передбачених кримінальним законом, а також постанови Верховного Суду; - норми чинного законодавства, що регламентують кримінально-правову кваліфікацію злочинів проти особи та напрямки їх подальшого вдосконалення; - позицію правозастосовної практики щодо кримінально-правової кваліфікації окремих видів суміжних посягань та діянь, які не є злочинними; - практику ЄСПЛ у використанні кримінально-правових засобів захисту прав, свобод та законних інтересів особи. <p><u>Вміти:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики; - спілкуватися в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю в сфері кримінальної відповідальності за злочини проти особи; - логічно та послідовно викласти засвоєний ним матеріал, аналізувати та застосовувати відповідні нормативно-правові акти, робити самостійні науково обґрунтовані висновки та узагальнення, аргументовано відстоювати свою правову позицію, здійснювати професійну та подальшу наукову діяльність із опрацьованого спецкурсу; - давати правильну правову оцінку виявленим порушенням прав та свобод особи; - на основі здобутих теоретичних знань про теоретико – прикладні

	<p>проблеми кримінальної відповідальності за злочини проти особи визначати недоліки у кримінально – правових механізмах охорони особи, а також визначати оптимальні шляхи виправлення виявлених недоліків;</p> <ul style="list-style-type: none"> - пропонувати розв’язання комплексних проблем, що стосуються кримінально-правової охорони особи та відстоювати свої пропозиції; - гармонізувати національне законодавство України з нормами міжнародного публічного права, що врегульовують охорону прав та свобод особи у публічному праві;
Ключові слова	Особа, життя, здоров’я, тілесні ушкодження, статеві свободи, статеві недоторканість, торгівля людьми, катування, домашнє насильство
Формат курсу	Очний /заочний/вечірній
	Проведення лекцій та практичних занять, виконання індивідуальних завдань та консультації для кращого розуміння тем.
Теми	Див. у формі СХЕМА КУРСУ
Підсумковий контроль, форма	Іспит в кінці семестру Усний
Пререквізити	Для вивчення курсу аспіранти потребують базових знань з таких дисциплін: «Адміністративне право України», «Кримінальне право України», «Кримінальне процесуальне право України» та «Сімейне право», «Цивільне право» достатніх для сприйняття категоріального апарату, що використовується у вивченні начального матеріалу в рамках дисципліни «Теоретико – прикладні проблеми кримінальної відповідальності за злочини проти особи», розуміння законодавчих джерел та судової практики.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	<p>Під час викладання навчальної дисципліни підлягають використанню методи, спрямовані на:</p> <ul style="list-style-type: none"> - формування у аспірантів інтересу до пізнавальної діяльності й відповідальності за навчальну працю; - забезпечення мисленнєвої діяльності (індуктивного, дедуктивного, репродуктивного й пошукового характеру); - а також методи, пов’язані з контролем за навчальною діяльністю аспірантів. <p>Серед методів навчання, зокрема, підлягають застосуванню наступні: розповідь, пояснення, бесіда, лекція, демонстрація, спостереження, практичне заняття, індивідуальні завдання.</p> <p>Під час практичних занять забезпечується постановка проблем у сфері кримінальної відповідальності за злочини проти особи, а також їхнє обговорення з метою пошуку оптимальних шляхів вирішення цих проблем. На практичних заняттях викладач виконує роль модератора дискусії, тобто визначає її напрями, забезпечує необхідну динаміку та загострює увагу на проблемних аспектах. Після завершення обговорення проблеми викладач підсумовує найважливіші моменти, аналізує сильні та слабкі сторони висловлених аргументів.</p> <p>Індивідуальні завдання полягають у вирішенні задач, що має за мету: правовий аналіз випадків порушення прав та свобод особи, правильну кваліфікацію дій порушника, а також обрання оптимального засобу реагування. Рішення задачі викладається у письмовій формі і полягає у визначенні формули кваліфікації та обґрунтування її із застосування правових позицій Верховного Суду або аргументування відходу від них.</p>
Необхідне обладнання	Аспіранти використовують технічні засоби та програмне забезпечення під час підготовки до практичних занять з метою пошуку необхідних нормативно-правових актів та джерел судової практики, а також під час виконання

	індивідуальних завдань.
<p>Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)</p>	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • практичні заняття, індивідуальні завдання: 25% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 25 балів; • контрольні заміри : 25% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 25 балів; • іспит: 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів – 50 балів. <p>Підсумкова максимальна кількість балів – 100 балів.</p> <p>Письмові роботи: Очікується, що аспіранти виконають декілька індивідуальних завдань. Критеріями перевірки індивідуальних завдань є: правильність кваліфікації фактів порушення прав та свобод особи; чіткість, логічність та послідовність викладеної аргументації та її обґрунтованість. Практичні заняття проходять у формі дискусій з обраної лектором теми. Буде визначено доповідача, яким у письмовій формі буде підготовлено доповідь з аргументами на користь розв'язку, який було запропоновано лектором та опонента, який повинен бути представити альтернативне вирішення питання яке висвітлюватиметься доповідачем та надати доповідачу пропозиції щодо вдосконалення його доповіді (при потребі).</p> <p>Оцінювання поточної успішності: <i>Поточна успішність</i> (оцінюється за 50-бальною шкалою): Відмінно (50) Добре (40; 45) Задовільно (26; 31) Незадовільно (0)</p> <p><i>Критерії оцінювання при проведенні іспиту:</i> 90-100 балів (відмінно) 81-89 балів (добре) 71-80 балів (добре) 61-70 балів (достатньо) 51-60 балів (задовільно) 0-51 балів (незадовільно)</p> <p>50 балів - виставляється аспіранту, який дав повну і правильну відповідь на всі питання, що базуються на знанні нормативно-правових актів, судової практики та спеціальної літератури. Прояви уміння застосування набутих знань до конкретних суспільно-економічних ситуацій та здібності аналізу джерел вивчення даного курсу.</p> <p>45 - достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість розрахункових/тестових завдань. Аспірант здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно - наслідкові зв'язки, у яких можуть бути окремі несуттєві помилки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.</p> <p>40 балів - виставляється аспіранту, який дав повну і правильну відповідь, але не на всі питання, або відповідь не базується на всіх складових джерелах вивчення. Тобто знав нормативно-правовий акт та судову практику але не знав інформації, що міститься у спеціальній літературі, чи інформації,</p>

яка міститься у інших джерелах. Однак у підсумку його відповідь повинна базуватись не менше ніж на двох базових джерелах.

31 бал - виставляється аспіранту, який не дав вичерпної детальної відповіді на питання контрольних завдань і яка базується тільки на одному із рекомендованих джерел вивчення матеріалу.

26 балів – в цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових розрахунків, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину розрахункових/тестових завдань. Аспірант має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.

0 балів - не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових розрахунків, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив окремі розрахункові/тестові завдання. Безсистемне відділення випадкових ознак вивченого; невміння робити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки.

Іспит: На іспиті кожен аспірант обирає білет, у якому йому запропоновано три теоретичних запитання, на які необхідно дати письмову відповідь. Відповідь повинна стосуватися суті запитання, не виходити за його межі, повинна бути лаконічною, але водночас розкривати зміст запитання. Під час написання відповідей на запитання аспірантам не дозволено користуватися кодексами, літературою, технічними засобами, а також іншими джерелами.

Академічна доброчесність: Очікується, що кожен аспірант повинен самостійно готуватися до практичних занять та вирушати індивідуальні завдання, обдумувати та викладати власну аргументацію своєї правової позиції. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших аспірантів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі аспіранта є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману; у разі нехарахування роботи аспірант в узгоджені з викладачем строки повинен повторно виконати письмову роботу та подати її викладачу для оцінювання.

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі аспіранти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Аспіранти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку аспіранти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. Викладач фіксує неявку аспіранта на практичне заняття, що вважається академічною заборгованістю, яку аспірант повинен відпрацювати в межах затвердженого графіка консультацій у викладача або у інший узгоджений з викладачем час. Відпрацювання полягає у перевірці підготовки аспірантом тих завдань, які виносилися на практичне заняття, на якому аспірант був відсутній.

Література. Уся література, яку аспіранти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Аспіранти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на практичних заняттях та за виконання індивідуальних завдань, бали одержані за модуль, а також за підсумками іспиту. При цьому обов'язково враховуються присутність

	<p>на заняттях та активність аспіранта під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін. Критеріями оцінювання роботи аспіранта на практичних заняттях є аргументованість правової позиції та її відповідність чинному законодавству; уміння лаконічно, переконливо та логічно висловити свою правову позицію; здатність до аргументованого аналізу правових позицій, висловлених іншими аспірантами; уміння підсумувати усі висловлені щодо певної проблеми аргументи і віднайти їхні позитивні та хибні сторони, що підлягають аналізу з погляду сучасних підходів у доктрині та правозастосуванні; намагання сформулювати перспективні проблеми, що можуть виникнути у різних сферах правозастосування та запропонувати шляхи їхнього розв'язання.</p> <p><u>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</u></p>
<p>Питання до екзамену</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Проблеми поняття вбивства в кримінальному праві. 2. Проблеми кримінальної відповідальності за умисне вбивство двох або більше осіб. 3. Проблеми кримінальної відповідальності за умисне вбивство малолітньої дитини або жінки, яка завідомо для винного перебувала у стані вагітності. 4. Проблеми кримінальної відповідальності за умисне вбивство заручника. 5. Проблеми кримінальної відповідальності за умисне вбивство з особливою жорстокістю. 6. Проблеми кримінальної відповідальності за умисне вбивство, вчинене способом небезпечним для життя багатьох осіб. 7. Проблеми кримінальної відповідальності за умисне вбивство з корисливих мотивів. 8. Проблеми кримінальної відповідальності за умисне вбивство з хуліганських мотивів. 9. Проблеми кримінальної відповідальності за умисне вбивство особи чи її близького родича, вчинене у зв'язку з виконанням цієї особою службового або громадського обов'язку. 10. Проблеми кримінальної відповідальності за умисне вбивство, вчинене з метою приховати інший злочин або полегшити його вчинення. 11. Проблеми кримінальної відповідальності за умисне вбивство, поєднане зі згвалтуванням або насильницьким задоволенням статевих пристрастей неприродним способом. 12. Проблеми кримінальної відповідальності за умисне вбивство, вчинене на замовлення. 13. Проблеми кримінальної відповідальності за умисне вбивство, вчинене за попереднім зговором групою осіб. 14. Проблеми кримінальної відповідальності за умисне вбивство, вчинене особою, яка раніше вчинила умисне вбивство, за винятком вбивства, передбаченого статтями 116-118 КК України. 15. Проблеми кримінальної відповідальності за умисне вбивство без обтяжуючих і пом'якшуючих обставин. 16. Проблеми кримінальної відповідальності за умисне вбивство, вчинене в стані сильного душевного хвилювання. 17. Проблеми кримінальної відповідальності за умисне вбивство матір'ю своєї новонародженої дитини. 18. Проблеми кримінальної відповідальності за умисне вбивство при

перевищенні меж необхідної оборони або у разі перевищення заходів необхідних для затримання злочинця.

19. Проблеми кримінальної відповідальності за вбивство через необережність.
20. Проблеми кримінальної відповідальності за доведення до самогубства.
21. Проблеми кримінальної відповідальності за погрозу вчинити вбивство.
22. Проблеми мотивації умисних вбивств.
23. Проблеми призначення покарання за убивство.
24. Проблеми смертної кари, в історії та теорії кримінального права України.
25. Проблеми кримінальної відповідальності за вбивство.
26. Проблеми кримінальної відповідальності за умисне вбивство, вчинене аномальним суб'єктом.
27. Кримінологічні проблеми вбивства.
28. Кримінологічні проблеми суїцидології.
29. Проблеми поняття тілесного ушкодження в кримінальному праві.
30. Проблеми кримінальної відповідальності за умисне тяжке тілесне ушкодження (ч.1 ст. 121 КК України).
31. Проблеми кримінальної відповідальності за умисне тяжке тілесне ушкодження, вчинене способом, що має характер особливого мучення.
32. Проблеми кримінальної відповідальності за умисне тяжке тілесне ушкодження, вчинене групою осіб.
33. Проблеми кримінальної відповідальності за умисне тяжке тілесне ушкодження, вчинене на замовлення.
34. Проблеми кримінальної відповідальності за умисне тяжке тілесне ушкодження, вчинене з метою залякування потерпілого або інших осіб.
35. Проблеми кримінальної відповідальності за умисне середньої тяжкості тілесне ушкодження (ч.1 ст. 122 КК України).
36. Проблеми кримінальної відповідальності за умисне середньої тяжкості тілесне ушкодження, вчинене з метою залякування потерпілого або його родичів чи примусу до певних дій.
37. Проблеми кримінальної відповідальності за умисне тяжке тілесне ушкодження, заподіяне в стані сильного душевного хвилювання.
38. Проблеми кримінальної відповідальності за умисне заподіяння тяжких тілесних ушкоджень при перевищенні меж необхідної оборони або у разі перевищення заходів необхідних для затримання злочинця.
39. Проблеми кримінальної відповідальності за умисне легке тілесне ушкодження.
40. Проблеми кримінальної відповідальності за необережне тяжке або середньої тяжкості тілесне ушкодження.
41. Проблеми кримінальної відповідальності за побої і мордування.
42. Проблеми кримінальної відповідальності за катування.
43. Проблеми призначення покарання за тілесні ушкодження.
44. Кримінологічні проблеми тілесних ушкоджень.
45. Проблеми кримінальної відповідальності за зараження вірусом імунодефіциту людини чи іншою невиліковною інфекційною хворобою.
46. Проблеми кримінальної відповідальності за зараження венеричною хворобою.
47. Проблеми кримінальної відповідальності за неналежне виконання професійних обов'язків, що спричинило зараження особи вірусом імунодефіциту людини чи іншою невиліковною інфекційною хворобою.
48. Проблеми кримінальної відповідальності за розголошення відомостей про проведення медичного огляду на втягнення зараження вірусом імунодефіциту людини чи іншою невиліковною інфекційною хворобою.

	<p>ційної хвороби</p> <p>49. Проблеми кримінальної відповідальності за незаконне проведення абортів.</p> <p>50. Проблеми кваліфікації неподання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані.</p> <p>51. Проблеми кримінальної відповідальності за залишення в небезпеці.</p> <p>52. Проблеми кримінальної відповідальності за неналежне виконання обов'язків щодо охорони життя та здоров'я дітей.</p> <p>53. Проблеми кримінальної відповідальності за незаконну лікувальну діяльність.</p> <p>54. Проблеми кримінальної відповідальності за ненадання допомоги хворому медичним працівником.</p> <p>55. Проблеми кримінальної відповідальності за неналежне виконання професійних обов'язків медичним або фармацевтичним працівником.</p> <p>56. Проблеми кримінальної відповідальності за порушення прав пацієнта.</p> <p>57. Проблеми кримінальної відповідальності за незаконне проведення дослідів над людиною.</p> <p>58. Проблеми кримінальної відповідальності за порушення встановленого законом порядку трансплантації органів або тканин людини.</p> <p>59. Проблеми кримінальної відповідальності за незаконну торгівлю органами або тканинами людини.</p> <p>60. Проблеми кримінальної відповідальності за насильницьке донорство.</p> <p>61. Проблеми кримінальної відповідальності за незаконне розголошення лікарської таємниці.</p> <p>62. Лікарська помилка як кримінально-правова проблема.</p> <p>63. Проблеми кримінальної відповідальності за незаконне позбавлення волі.</p> <p>64. Проблеми кримінальної відповідальності за викрадення людини.</p> <p>65. Проблеми кримінальної відповідальності за захоплення заручників.</p> <p>66. Проблеми кримінальної відповідальності за підміну дитини.</p> <p>67. Проблеми кримінальної відповідальності за торгівлю людьми або іншу незаконну угоду щодо передачі людини.</p> <p>68. Проблеми кримінальної відповідальності за експлуатацію дітей.</p> <p>69. Проблеми кримінальної відповідальності за незаконне поміщення в заклад з надання психіатричної допомоги.</p> <p>70. Проблеми кримінальної відповідальності за основний склад зґвалтування.</p> <p>71. Проблеми кримінальної відповідальності за кваліфіковані види зґвалтування.</p> <p>72. Проблеми кримінальної відповідальності за насильницьке сексуальне насильство.</p> <p>73. Проблеми кримінальної відповідальності за примушування до вступу в статевий зв'язок.</p> <p>74. Проблеми кримінальної відповідальності за статеві зносини з особою, яка не досягла шістнадцятирічного віку.</p> <p>75. Проблеми кримінальної відповідальності за розбещення неповнолітніх</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

Схема курсу
«Теоретико-прикладні проблеми кримінальної відповідальності за злочини проти особи»
2019-2020 навчального року

Тиж. / дата / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Література.*** Ресурси в інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
	<p>Тема 1. Право людини на життя та право людини на здоров'я і завдання КК України щодо їх захисту.</p> <p>1. Міжнародно-правові акти про право людини на життя та право людини на здоров'я. 2.Завдання кримінального кодексу України щодо захисту життя та здоров'я людини. 3.Поняття, система і загальна характеристика злочинів проти життя і здоров'я людини за Кримінальним кодексом України. 4.Евтаназія: кримінально – правове регулювання в Україні та Польщі</p>	Лекція	<p>1. Рабінович П. М. Права людини і громадянина: навч. посіб. / П. М. Рабінович, М. І. Хавронюк. – Київ: Атіка, 2004. – 464 с.</p> <p>2. Брыч Л. Преступления против здоровья и против безопасности жизни и здоровья по законодательству Украины / Л. Брыч. – Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2010. – 116 с.</p> <p>3. Актуальні питання кримінального законодавства України та практики його застосування : монографія / В. Я. Тацій, В. І. Борисов, Л. М. Демидова та ін. ; за заг. ред. В. Я. Тація, В. І. Борисова, Л. М. Демидової. – Хар-ків : Право, 2017. – 400 с.</p> <p>4. Куц Віталій Завдання Кримінального кодексу України та засоби їх виконання [Текст] : від ілюзій до реалій / В. Куц. - (Кримінально-правові науки) // Юридична Україна : Правовий часопис. - 2014/1. - № 6. - С. 97-102</p> <p>5. Eutanazja / redactor Marek Mozgawa // <u>Wolters Kluwer</u>. - 2015. Warszawa. – 408 s.</p> <p>Ресурси в інтернеті Верховна Рада України http://www.rada.gov.ua Верховний Суд http://www.supreme.court.gov.ua Кабінет Міністрів України http://www.kmu.gov.ua Міністерство юстиції України</p>	2 години	Протягом заняття

			http://www.minjust.gov.ua Інформаційно-пошукова системи по законодавству "Ліга": http://www.liga.kiev.ua/ http://www.nau.kiev.ua/ www.lawukraine.com www.pravovik.com.ua Єдиний державний реєстр судових рішень http://reyestr.court.gov.ua https://protocol.ua		
	Тема 2. Злочин проти життя людини за чинним КК України 1. Поняття і види злочинів проти життя людини. 2. Умисне вбивство без пом'якшуючих і обтяжуючих обставин 3. Умисне вбивство при обтяжуючих обставинах 4. Умисне вбивство при пом'якшуючих обставинах. 5. Вбивство через необережність. 6. Доведення до самогубства	Лекція	1. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за ред. М. І. Мельника, М. І. Хавронюка. – 11-те вид., переробл. та допов. – Київ : ВД «Дакор», 2019. – 1384 с. 2. Юрченко О. М. Злочини проти життя та здоров'я особи : науково-практичний коментар до розділу II Особливої частини Кримінального кодексу України / О.М. Юрченко, О.Ф. Бантишев, С.А. Кузьмін ; Міжвідомчий науково-дослідний центр з проблем боротьби з організованою злочинністю при Раді національної безпеки і оборони України. – К.: А.В.Паливода, 2013 р.- 175 с. 3. Маркова К.М. Поняття еутаназії та еутанатичне вбивство в кримінальному праві Республіки Польща // Університетські наукові записки. Часопис Хмельницького університету управління та права. – 2008. – Вип. 2. – С. 204–207. 4. Постанова Пленуму Верховного Суду України «Про судову практику в справах про злочини проти життя та здоров'я особи» від 07.02.2003 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0002700-03 5. Короленко М. П. Кваліфікація умисних вбивств за обтяжуючих обставин. Монографія. — К.: Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2004. — 172 с. 6. Охота Я.В. Визначення «жорстокого поводження». Часопис Київського університету права. 2013. № 4. С. 372–376. 7. Грищук В.К. Вбивство через необережність за Кримінальним кодексом України 2001 року. Науковий вісник Ужгородського	4 години	Протягом заняття
	Тема 2. Злочин проти життя людини за чинним КК України 1. Поняття і види злочинів проти життя людини. 2. Умисне вбивство без пом'якшуючих і обтяжуючих обставин				

	<p>3. Умисне вбивство при обтяжуючих обставинах 4. Умисне вбивство при пом'якшуючих обставинах. 5. Вбивство через необережність. 6. Доведення до самогубства</p>	<p>Практичне заняття</p>	<p>університету. Серія ПРАВО. 2002. Випуск 1. С. 147-153. 8. Сотула О. С. Умисне вбивство вчинене з особливою жорстокістю: компаративістика і проблемні питання кваліфікації. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія «Юриспруденція». 2015. Вип. 17, Т. 2. С. 84-86. Практика ЄСПЛ: 1. Vo v. France. [Електронний ресурс] // Режим доступу: https://hudoc.echr.coe.int/eng#%7B%22itemid%22%3A%5B%22001-61887%22%7D 2. Calvelli and Ciglio v. Italy. [Електронний ресурс] // Режим доступу: https://hudoc.echr.coe.int/eng#%7B%22itemid%22%3A%5B%22001-60329%22%7D 3. Mastro Matteo v. Italy. [Електронний ресурс] // Режим доступу: file:///C:/Users/%D0%90%D0%B4%D0%BC%D0%B8%D0%BD%D0%B8%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%BE%D1%80. 4. Pretty v. United Kingdom. [Електронний ресурс] // Режим доступу: https://hudoc.echr.coe.int/eng#%7B%22itemid%22%3A%5B%22001-60448%22%7D 5. Finogenov v. Russia. [Електронний ресурс] // Режим доступу: https://hudoc.echr.coe.int/eng#%7B%22itemid%22%3A%5B%22001-108231%22%7D</p> <p>Ресурси в інтернеті Верховна Рада України http://www.rada.gov.ua Верховний Суд http://www.supreme.court.gov.ua Кабінет Міністрів України http://www.kmu.gov.ua Міністерство юстиції України http://www.minjust.gov.ua Інформаційно-пошукова системи по законодавству</p>	<p>4 години</p>	<p>Протягом заняття</p> <p>Підготовка доповіді та індивідуального завдання</p>
--	---	--------------------------	--	-----------------	--

			<p>"Ліга": http://www.liga.kiev.ua/ http://www.nau.kiev.ua/ www.lawukraine.com www.pravovik.com.ua Єдиний державний реєстр судових рішень http://reyestr.court.gov.ua https://protocol.ua</p>		
	<p>Тема 3. Злочини проти здоров'я людини за чиним КК України</p> <p>1. Поняття злочинів проти здоров'я особи, їх види та загальна характеристика. Загальний, родовий та безпосередній об'єкти злочинів проти здоров'я особи. Поняття здоров'я людини.</p> <p>2. Поняття тілесного ушкодження. Види тілесних ушкоджень. Ступінь тяжкості тілесних ушкоджень. Правила слово-медичного визначення ступеня тяжкості тілесних ушкоджень. Патолого-анатомічний, економічний та естетичний критерії ступеня тяжкості тілесних ушкоджень.</p> <p>3. Умисне тяжке тілесне ушкодження</p> <p>4. Умисне середньої тяжкості тілесне</p>	Лекція	<p>1. Митрофанов І.І. Злочини проти здоров'я людини: навчальний посібник / В. М. Лінов, І.І. Митрофанов. – Кременчук: Видавець «ПП Щербатих О.В.», 2017. – 328 с.</p> <p>2. Брыч Л. Преступления против здоровья и против безопасности жизни и здоровья по законодательству Украины / Л. Брыч. – Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2010. – 116 с.</p> <p>3. Лихова С.Я. Кримінальна відповідальність за порушення безпеки людини за законодавством держав-учасниць Європейського Союзу : монографія / С.Я. Лихова ; Науково-дослідний інститут вивчення проблем злочинності імені академіка В.В. Сташиса Національної академії правових наук України. – Київ : Редакція журналу «Право України» ; Харків : Право, 2013. – 93 с.</p> <p>4. Дудоров О.О., Хавронюк М.І. Відповідальність за домашнє насильство і насильство за ознакою статі (науково-практичний коментар новел Кримінального кодексу України) / за ред. М. І. Хавронюка. – К.: Ваіте, 2019. – 288 с.</p> <p>5. Правила судово-медичного визначення ступеня тяжкості тілесних ушкоджень: Наказ МОЗ України від 17 січня 1995 року № 6 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0255-95</p> <p>6. Бурдін В.М. Кримінально-правова характеристика заподіяння шкоди життю та здоров'ю особи під час зайняття спортом [Текст] : монографія / В. М. Бурдін, О. Б. Сибаль. - Київ : Центр учбової літератури, 2015. - 197 с.</p> <p>7. Крикливець Д. Є. Обмежувальні заходи за Кримінальним кодексом України: перспективи застосування [Електронний ресурс] / Д. Є. Крикливець // Порівняльно-аналітичне право (електронне</p>	6 години	Протягом заняття

<p>ушкодження 5. Умисне легке тілесне ушкодження 6.Побої і мордування 7. Катування 8.Домашнє насильство: склад злочину та аналіз обмежувальних заходів</p> <p>Тема 3. Злочини проти здоров'я людини за чиним КК України</p> <p>1. Поняття злочинів проти здоров'я особи, їх види та загальна характеристика. Загальний, родовий та безпосередній об'єкти злочинів проти здоров'я особи. Поняття здоров'я людини.</p> <p>2. Поняття тілесного ушкодження. Види тілесних ушкоджень. Ступінь тяжкості тілесних ушкоджень. Правила слово-медичного визначення ступеня тяжкості тілесних ушкоджень. Патолого-анатомічний, економічний та естетичний критерії ступеня тяжкості тілесних ушкоджень.</p> <p>3. Умисне тяжке тілесне ушкодження</p>	<p>Практичне заняття</p>	<p>фахове видання). – 2018. – № 2. – С. 298–301. – Режим доступу до журн.: http://www.pap.in.ua/2_2018/89.pdf.</p> <p>Практика ЄСПЛ: 1. Невмержицький проти України. [Електронний ресурс] // Режим доступу: https://hudoc.echr.coe.int/app/conversion/pdf?library=ECHR&id=001-156624&filename=CASE%20OF%20NEVMERZHITSKY%20v.%20UKRAINE%20-%20[Ukrainian%20Translation]%20by%20OSCE%20Ukraine.pdf 2. Яременко проти України. [Електронний ресурс] // Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_405</p> <p>Ресурси в інтернеті Верховна Рада України http://www.rada.gov.ua Верховний Суд http://www.supreme.court.gov.ua Кабінет Міністрів України http://www.kmu.gov.ua Міністерство юстиції України http://www.minjust.gov.ua Інформаційно-пошукова системи по законодавству "Ліга": http://www.liga.kiev.ua/ http://www.nau.kiev.ua/ www.lawukraine.com www.pravovik.com.ua Єдиний державний реєстр судових рішень http://reyestr.court.gov.ua https://protocol.ua</p>	<p>4 години</p>	<p>Протягом заняття</p> <p>Підготовка доповіді та індивідуального завдання</p>
---	--------------------------	---	-----------------	--

	<p>4. Умисне середньої тяжкості тілесне ушкодження</p> <p>5. Умисне легке тілесне ушкодження</p> <p>6.Побої і мордування</p> <p>7. Катування</p> <p>8.Домашнє насильство: склад злочину та аналіз обмежувальних заходів</p>				
	<p>Тема 4. Злочини, що ставлять в небезпеку життя або здоров'я людини</p> <p>1. Створення небезпеки, як ознака складу злочину в Україні</p> <p>2. Погроза вбивством</p> <p>3.Зараження вірусом імунодефіциту людини чи іншою невиліковною інфекційною хвороби.</p> <p>4. Залишення в небезпеці</p> <p>5.Ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані</p> <p>Тема 4. Злочини, що ставлять в небезпеку життя або здоров'я людини</p> <p>1. Створення небезпеки, як ознака складу злочину в Україні</p>	Лекція	<p>1. Берзін П. С. Злочинні наслідки: поняття, основні різновиди, кримінально-правове значення : монографія. Київ : Дакор, 2009. 736 с</p> <p>2. Брич Л. П. Теорія розмежування складів злочинів: монографія. Львів : Львів. держ. ун-т внутрішніх справ, 2013. 712 с.</p> <p>3. Данилюк Т. М. Теоретико-прикладні проблеми встановлення моменту закінчення злочину : дис ... канд. юрид. наук : 12.00.08. Львів, 2009. 201 с.</p> <p>4. Пашенко О. О. До питання про загрозу спричинення шкоди в кримінальному праві. Проблеми законності: респ. міжвідом. наук. зб. 2007. Вип. 90. С. 141–148. URL: http://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/582/1/Pr_zak90.html#%D0%9F%D0%B0%D1%89%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE</p> <p>5. Махатадзе К.Г. Залишення в небезпеці та ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані: кримінологічне дослідження: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08 / Махатадзе Карина Георгіївна. - Одеса, 2018. - 226 с.</p> <p>6. Михайлов В. Є. Кримінальна відповідальність за зараження вірусом імунодефіциту людини чи іншою невиліковною інфекційною хвороби: соціальна обумовленість та склад злочину: [монографія] / Віталій Євгенійович Михайлов. – Х. : Право, 2011. – 248 с.</p> <p>Ресурси в інтернеті Верховна Рада України</p>	4 години	Протягом заняття

	<p>2. Погроза вбивством 3. Зараження вірусом імунодефіциту людини чи іншою невиліковною інфекційною хвороби. 4. Залишення в небезпеці 5. Ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані</p>	<p>Практичне заняття</p>	<p>http://www.rada.gov.ua Верховний Суд http://www.supreme.court.gov.ua Кабінет Міністрів України http://www.kmu.gov.ua Міністерство юстиції України http://www.minjust.gov.ua Інформаційно-пошукова системи по законодавству "Ліга": http://www.liga.kiev.ua/ http://www.nau.kiev.ua/ www.lawukraine.com www.pravovik.com.ua Єдиний державний реєстр судових рішень http://reyestr.court.gov.ua https://protocol.ua</p>	<p>2 години</p>	<p>Протягом заняття Підготовка доповіді та індивідуального завдання</p>
	<p>Тема 5. Кримінальна відповідальність медичних працівників за злочини проти життя та здоров'я 1. Незаконна лікувальна діяльність 2. Ненадання допомоги хворому медичним працівником 3. Неналежне виконання професійних обов'язків медичним та фармацевтичним працівником 4. Порушення прав пацієнта 5. Незаконне проведення дослідів над людиною 6. Порушення встановленого</p>	<p>Лекція</p> <p>Практичне заняття</p>	<p>9. Балабко В. В. <u>Злочини проти життя та здоров'я особи : кримінальна відповідальність медичних працівників : монографія / В.В. Балабко ; Міністерство освіти і науки України, Державний вищий навчальний заклад "Національний гірничий університет".</u> – Запоріжжя: Дніпровський металург, 2017. – 287 с. 2. Сенюта І.Я. Цивільно-правова відповідальність у сфері надання медичної допомоги [Текст] : метод. рек. для адвокатів / [Сенюта І. Я.] ; Нац. асоц. адвокатів України, Ком. мед. і фармацевт. права та біоетики, [Рада адвокатів України]. - Харків : Фактор, 2018. - 63 с. 3. Сучасне українське медичне право : монографія / [за заг. ред. С. Г. Стеценка]. – К. : Атіка, 2010. – 496 с.</p> <p>Ресурси в інтернеті Верховна Рада України http://www.rada.gov.ua Верховний Суд http://www.supreme.court.gov.ua Кабінет Міністрів України http://www.kmu.gov.ua</p>	<p>4 години</p> <p>2 години</p>	<p>Протягом заняття</p> <p>Протягом заняття. Підготовка доповіді</p>

<p>законом порядку трансплантації органів або тканин людини 7.Незаконне розголошення лікарської таємниці</p> <p>Тема 5. Кримінальна відповідальність медичних працівників за злочини проти життя та здоров'я 1. Незаконна лікувальна діяльність 2. Ненадання допомоги хворому медичним працівником 3.Неналежне виконання професійних обов'язків медичним та фармацевтичним працівником 4. Порушення прав пацієнта 5.Незаконне проведення дослідів над людиною 6.Порушення встановленого законом порядку трансплантації органів або тканин людини 7.Незаконне розголошення лікарської таємниці.</p>			<p>Міністерство юстиції України http://www.minjust.gov.ua Інформаційно-пошукова системи по законодавству "Ліга": http://www.liga.kiev.ua/ http://www.nau.kiev.ua/ www.lawukraine.com www.pravovik.com.ua Єдиний державний реєстр судових рішень http://reyestr.court.gov.ua https://protocol.ua</p>		
<p>Тема 6. Злочини проти волі, честі та гідності людини 1.Незаконне позбавлення волі або викрадення людини</p>	<p>Лекція</p>		<p>1. Хавронюк М.І., Калмиков Д.О. Деякі питання удосконалення відповідальності за злочини проти волі дитини // Вісник Верховного Суду України. – 2011. – № 10. – С. 42–48.</p>	<p>6 години</p>	<p>Протягом заняття</p>

<p>2.Насильницьке зникнення 3.Захоплення заручників 4. Підміна дитини 5.Торгівля людьми 6.Експлуатація дітей 7. <u>Використання малолітньої дитини для заняття жебрацтвом</u> 8.Незаконне поміщення в заклад з надання психіатричної допомоги 9.Примушування до шлюбу</p> <p>Тема 6. Злочини проти волі, честі та гідності людини</p> <p>1.Незаконне позбавлення волі або викрадення людини 2.Насильницьке зникнення 3.Захоплення заручників 4. Підміна дитини 5.Торгівля людьми 6.Експлуатація дітей 7. <u>Використання малолітньої дитини для заняття жебрацтвом</u> 8.Незаконне поміщення в заклад з надання психіатричної допомоги 9.Примушування до шлюбу</p>	<p>Практичне заняття</p>	<p>2. Калмиков Д.О. Кримінальна відповідальність за експлуатацію дітей: Дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. – Луганськ, 2010. – 309 с 3. Давидович І., Онопенко В. Захоплення заручників: проблеми визначення об'єктивної сторони та співвідношення з іншими посяганнями // Підприємництво, господарство і право. – 2011. – № 6. – С. 127–130. 4. Никифоряк Л.П., Орлеан А.М. Аналіз судової практики з питань застосування законодавства України щодо протидії торгівлі людьми. Київ: Фенікс, 2018. 88 с. URL: http://iom.org.ua/sites/default/files/analysis_of_judicial_practice.pdf. 5. Насильницьке або недобровільне зникнення осіб. Виклад фактів № 6 (Rev. 3) / ГО «Харківська правозахисна група». — Харків. 2019. — 68 с.</p> <p>Практика ЄСПЛ Siliadin v. France. [Електронний ресурс] // Режим доступу: https://hudoc.echr.coe.int/eng#%7B%22itemid%22:%5B%22001-69891%22%5D%7D Chowdary v. Greece. Електронний ресурс] // Режим доступу: https://hudoc.echr.coe.int/eng-press#%7B%22itemid%22:%5B%22003-5671464-7189869%22%5D%7D</p> <p>Ресурси в інтернеті Верховна Рада України http://www.rada.gov.ua Верховний Суд http://www.supreme.court.gov.ua Кабінет Міністрів України http://www.kmu.gov.ua Міністерство юстиції України http://www.minjust.gov.ua Інформаційно-пошукова системи по законодавству "Ліга": http://www.liga.kiev.ua/</p>	<p>2 години</p>	<p>Протягом заняття. Підготовка доповіді</p>
---	--------------------------	--	-----------------	--

			http://www.nau.kiev.ua/ www.lawukraine.com www.pravovik.com.ua Єдиний державний реєстр судових рішень http://reestr.court.gov.ua https://protocol.ua		
--	--	--	---	--	--